

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Működés: Debreczen,
Darabos-utca 7. szám — Telefon 42. szám.
Hirdetések árszabása szerinti vannak fel.

II. évfolyam.

20. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona,
negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra
1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Szombat, január 25.

Fujdogál a szellő...

Irta: dr. Kalmár Antal

A kormány bukásáról. Nagyon megnehezült már az idők viharos járása fölötté s a ma-holnap már nem lesznek istenei se Bécsben, se Budapesten, akikhez — új veszély idején oltalomért fordulhatna.

Először is Szé hely, a legöregebb miniszter-patkány hagyta ott a sülyedő hajót s most hogy a szárazra vergődött, ugyancsak suhogtatja vaspálcáját a kormány hátán — végig-végig: a kormány választójoga miatt. Mert, mik az ország igazi ellenségei — kerdezi az öreg Székely? S nyomban megfelel rá: az adórendszer igazságtalanságai, a drágaság, a munkanélküliség, a kivándorlás, az iskolázatlanság, a lakásnyomor és a tudóvesz. Mindezenek sohase segít az az osztályparlament, ahol milliomosok ülnek, hanem segítene az a parlament, ahol a nép igazi képviselői ülnének. Ez így van, punktum s ezt az uristen se cáfolhatja meg.

Teleszky pénzügyminiszter alatt is inog a bársonyszék. A kormány félhivatalosan cáfol, hogy Teleszky nem akar lemondani, persze, hogy nem akar, mert le akarják mondani, de Teleszky csakugyan nem akar lemondani. Teleszkyt nem szeretik, nem szeretik, mert nagy bajt hozott a kormányra az adóreform ügyében elfoglalt merész álláspontjával és nem szeretik, mert mit beszél: nem tud beleilleszkedni a kormány kispánamás üzleteibe. Már meg is volt ellene a munkapárti bojkott — és csak Kabós Ferenc mentette meg, aki pártfogásába vette.

Mindazonáltal elhatározott dolog,

hogy menni fog, utána Lukács veszi át a pénzügyminiszteri tárcát s a belügyminiszterségre is új ember kerestetik. Az új ember aztán mint belügyminiszter nem tenné magáévá a kormány választójogát, azt visszavonná s ezzel a sakkhuzással Tisza és Lukács azt hiszi, hogy megmenthetik az életüket. Vagy ha nem is mentenék meg. Tisza bukását Lukács nem sajnálná, maga is belenyugodnék már a bukásába s csak az volna még az egyedüli óhajta, hogy bukásában minél kevesebb ember köpjön rá.

Hogy azonban ezt elérje: azt csak a Pallós-ügy tudná megmondani, amelynél piszkosabb kormány így még nem kavarta föl a magyar közélet vizeit. Az lehet gázság, hogy Pallós tíz millióval csapta be a világot; az is pluszkvam disznóság, hogy a külföld, különösen a becsapott angolok teljes torkuk szakadtából ordítják a magyar Ázsiát; de itt az a lázító dolog, hogy minden a kormány tudtával történik. A kormány már hónapok óta tudott Pallós üzemeiről, sikkasztásairól, hamisításairól, de egerutat adott neki hogy a csávából kikécmereghessen s bár hivatalból üldözendő tettekről volt szó: a kir. ügyészséget nem utasította az eljárás megindítására. Ha a parlament együtt volna: a kormány egy óráig sem tarthatná magát emiatt az inkarnatus bűnpártolás miatt.

Hogy a horvát ügy is nyakát készsül szegni a kormánynak s hogy Josipovichból kiűtött a trialista: mindez már a kormány boldogtalan állapotán se nem szoroz, se nem oszt. Itt már csak a kormány bűnének az összeadásáról van szó s éppen ezért fujdogál a szellő...

Hirdessen

az „UJ DEBRECZEN“-ben,
Debreczen város egyetlen valóban
független ellenzéki lapjában.

!! Olcsó hirdetések !!

A tanítók

fizetésrendezéséről szóló
törvényjavaslatok.

Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter a képviselőház tegnapi ülésén terjesztette be a tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatokat. A javaslatok egyike az állami, másika pedig a községi és hitfelekezeti elemi iskolai tanítók illetményeinek rendelkezéséről szól.

A javaslatokat, melyek a tanítószág által támasztott jogos igényeket minden tekintetben kielégíteni törekuszenek, az alábbiakban ismer-tejük:

Ugy az állami, mint a községi és hitfelekezeti elemi népiskolai tanítók részére — az utóbbiaknál eddig fennállott alapfizetés és korpótlék helyett — a javaslatok egységes fizetési rendszert állapítanak meg s a kezdő javadalmazáson felül az állami tisztviselők fizetéséről szóló törvény mintájára három fizetési osztályt, minden fizetési osztályon belül pedig három fizetési fokozatot állapítanak meg.

Minden kezdő tanító a kezdő javadalmazásként megállapított 1200 koronával alkalmazandó, honnan a fizetési osztályokba előléptetés, a fizetési fokozatokba pedig automatikus előlépés útján jutnak. Azon tanítókat, kiket a törvények működésben találunk, beszámítható szolgálati idejük alapján a megfelelő fizetési osztály megfelelő fokozatába kell besorozni. Az előléptetés joga az állami iskolai tanítóknál a minisztert, a községi és hitfelekezeti tanítóknál az eszeiben, ha az állás államsegély nélkül tartatik tenni, a tanító alkalmazására jogosult hatóságot, államsegélyes álláson működő tanítóknál pedig szintén a minisztert illeti meg.

A kezdő javadalmazásnál a III. fizetési osztályba mindkét kategóriába tartozó tanítók, és pedig a férfiak 2 év, a nők 4 év alatt léptetnek elő. Azután az állami iskolai tanítók minden fizetési osztály minden fokozatában 4 évet, a községi és felekezeti iskolai tanítók pedig a III. fizetési osztály kivételével szintén 4 évet töltenek. Az utóbbi csoportba tar-

Butorok

legelőnyösebben a Csapó- és Piac-utca sarkon levő Butorcsarnokban szerezhetők be.

Eljegyzési, lakodalmi

gyorsan és jutányos árban készülnek

Meghívók

Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában
Darabos-u. 7.

tozó tanítók szolgálati ideje a III. fizetési osztály minden fokozatára nézve — szemben az államakéval — öt évben van megállapítva. Az illetmények emelkedése tekintetében a tanítók két csoportja között csakis ezen időbeli különbséget óhajtja fenntartani a javaslat s ezt is csupán az államnak a saját alkalmazottjaival szemben fennálló kinevezési joga szempontjából és a közvetlen fenntartói kapcsolat kidombortása, valamint a községi és felekezeti iskolák fenntartóinak anyagi helyzetére való tekintettel. Ezen különbség azt eredményezi, hogy az állami iskolai tanítók az egyes fizetési osztályok fokozataiba s így a legmagasabb fizetésbe is 3 évnél hamarabb jutnak.

Az említett okból fenntartani kívánt különbségtől eltekintve, a javaslatok teljesen megszüntetik a jelenben érvényben levő 1907. évi XXVI. és XXVII. t.-cikkkel szemben a fizetésbeli különbséget. Amíg ugyanis a jelzett törvények által kötelezőleg megszabott maximális illetmények, az állami iskolai tanítók részére lakbér-osztályok szerint 2400, 2500 és 2600 koronában, a községi és felekezeti iskolai tanítóknak pedig 2000, 2100 és 2200 koronában vannak megállapítva, addig a javaslatok szerint a tanítók mindkét csoportjában a férfiak 3200, a nők pedig 3000 korona, vagyis egyenlő összegű fizetést érnek el. A fenti számadatok egyszerűsített a fizetés emelkedése tekintetében is tájékozást nyújtanak s ha ehhez még hozzá tesszük, hogy a jelenleg érvényben levő 1907. évi XXVI. és XXVII. t.-cikk 5 évnél kisebb időre szóló fizetésemelkedést nem ismernek, s hogy a javaslatok lehetővé teszik a kiváló tanítóknak a III. és II. fizetési osztály I-ső fokozatából a következő osztály utolsó fokozatába való soronkívüli előléptetését is, megállapítható, hogy a tanítók jogos érdekeit a miniszter, a lehetőség határain belül kellő méltánylással részesítette.

Különösen figyelemre méltó az a tervezet, hogy az 1893. október elseje előtt nem állami iskoláknál szolgált állami iskolai tanítók, valamint azon községi és hitfekezeti iskolai tanítók, kik már az 1893. október elsejét megelőző időben működésben voltak s akiknek ezen szol-

gálatát, sem az 1893. XXVI., sem az 1907. évi XXVI. és XXVII. t.-cikk a fizetés emelkedése tekintetében figyelembe nem vették, ezen veszteség kárpótlásaképpen, érdemesség esetén személyi pótlékban részesíttessenek. Ezen személyi pótlékokat a javaslatok az állami iskolai tanítóknál 200 és 400 K., a községi és hitfekezeti iskolai tanítóknál pedig 100 K-tól 400 K-ig terjedő összegben kívánják megállapítani.

Az állami iskolai tanítóknak vonatkozó javaslat megszüntetni kívánja az 1907. évi XXVI. t.-cikkben foglalt azon anomáliát, mely szerint az 1907. évi július elseje után saját kérésére kinevezett állami iskolai tanítóknak a nem állami iskoláknál eltöltött előző szolgálati ideje a fizetés emelkedése szempontjából be nem számíttatik.

Említésre méltó újítása a javaslatoknak az is, hogy a fizetési osztályokba való előléptetést az érdemességtől teszi függővé. Az érdemesség megállapítása minősítés alapján történik s az autonómus emelkedést kizárólag abban az esetben akaszthatja meg, ha a tanító működése «nem kielégítő», vagy szolgálati magatartása «nem megfelelő».

Az előléptetésre vonatkozólag felállítani kívánt ezen korlátozás, valamint a miniszter részére e tekintetben biztosítani kívánt nagyobb befolyás természetes indokát abban találja, hogy az állami és kulturális szempontok feletti kívánatosnak teszik azon érdemesség megkövetelését, melyet az állam által fizetett és segélyezett tanítóktól mindenki méltán elvárhat.

Modern és a legjobb
VILLAMOS
berendezések
rendelje meg
Földvári-nál
üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.
Tanuló felvétetik.

PÉNZ-

intézeteink mostani helyzete.

A boldog jövő re nényei.

A sajtóban megjelent és a pénzpiac helyzetét tárgyaló elmékedések egyértelműleg igen mélyen hangolt hangnemben beszélnek annak helyzetéről. A resignál thangban semmi biztató szóról, sem a jobb idők bekövetkezését remélni engedő javulásról szó sincs. A csataterén, ugylátszik, még nem következett el a takarítás ideje. A levegő még mindig inficiálva van szerves anyagokkal. Még nem érkezett el az óra, hogy a jelen gondjaitól terhes helyzetben csak egy pillantást is vessünk a múltba, hogy annak tanulságait értékesítsük a jövőre.

Ami ma aktuális, az bizonyos, a múltban észlelt jelenségek leszűgése. A válság központjában megint a vidéki pénzintézetek voltak sők állottak ebben a háboruban az első csatascrban. Őket ostromolták a legféltettebb módon kétfelől: az egyik oldalon a hitelkeresők, itt álljunk meg egy pillanatra.

A pénz megszűkülésével kiletta adva a jelző: a hitellezéstől való teljes tartózkodás, nem kérdezve, hogy ez tulajdonképpen mit is jelent? Hiszen a hitel ma a vidék életében is igen fontos szerv s ennek a szervnek teljes alakítása oly zavarokat idézhet elő, amelyek mélyebbreható és kiszámíthatatlan károkat nem okoztak, csak a vidék egészséges alapokon nyugvó gazdasági és gazdaságos berendezkedésének köszönhető, persze nem beszélve bizonyos, a hatás- és üzletkörüket sem nem ismerő, sem nem értő vidéki kiruccanásokról. Tehát gész természetes, hogy ha bármennyire is szíjmot vetett is a vidék a maga erejével és bármennyire iparkodott is üzleteit restringálni, azt olyan mérvben, amint az kívánatos lett volna, megselekedni nem lehetett.

Niotte.

Kedves gyermekem!

Teljesen helyjeslem tervedet, melyét utolsó leveledben küldöttél velem. Nagyon okosnak tartom, ha a szolgálatot fogadsz, ki háztartásodról elnémettem, amikor múlt esztendőben megátogondoskodtál és főz nekem. Tudod ugyebár, hogy gattalak és meggyőződtem arról, mily hanyagul végzett mindent a te akkori takarítónő. És a vendéglő-főzte, különösen Párisban, nem egészséges. Szóval, örömmel teljesítem kívánságodat.

Csak hogy nem válogathatok a sok ajánlható cseléd között. Hisz tudod: miképpen van ez, ebben az évszakban. Keresztlányomat, a kis Vincent-et (a coubrei béresünk lányát) szántam neked.

Igaz, hogy még alig 16 éves, de oly erős, mint egy megtelt asszony és nagyon ügyes. Utóbbi időben gyakran fordult meg nálunk, hogys egítsen a mi szegény öreg Madéenknek aki egy idő óta nem igen bírja a munkát. A kis lány takaros és ügyes és ért a főzéshez.

Havi 12 frankot ajánlottam a szülőknék és ők elfogadták. Ha úgy akarod: Niotte, így hívja őt családja (azt hiszem, ez Mignote elvitése legyen) régtől elmehet Párisba. Ha szolgálatodban lesz, flam, ne felejtse el, hogy a kislány jó és vallásos; ne lésson semmi rosszat! és figyelj arra, hogy teljesítse vallási kötelességeit.

Sikereid nagyon megörvendeztetnek ben-

nünket. A lelkész ur, mióta Párisban volt, sokat beszél a képeidről... Az igazat megvallva, kissé megbotránkozott rajtuk... Tulajdonképpen én sem szeretem az e fajta dolgokat. De ha ennek így kell lenni a művészetben; Isten nevében, ha csak hallom, hogy boldog vagy.

Gondolathan éllek és csókollak; kedves Mauriceom. Alice, Richonnet és Medée üdvözlök.

Szerető anyád.

Ez a levél, mely kezébe került Maurice Despagneynek, amikor fiókjában kotorászott, az élete legholdogabb korszakára emlékeztette őt. Egyszer volt azon korszakoknál, melyekben úgy tetszik, mintha megsokszorosodna az élet értéke és melyekkel később, az emlékezetben, szinte lehetetlenül áll szemben az ember és kétkedve kérdegetti magában: «Hát valóban én voltam az?» Ezt a kedves, egyszerű, szeretetteljes levelet ő éppen abban a pillanatban kapta, amikor az ismeretlenség homályából hirtelen fölkerült a dicsőség tündöklő légkörébe. Néhány műve, melyet kiállított egy nyolc napra béret atelében: egy csapásra Páris ünnepelt embereinek egyikévé tette őt.

Már a következő napon ismerték, elhalmozták bókokkal és megbízásokkal, ostromolták meghívásokkal.

A szegény kis Niotte, ki éppen e boldogsági krízis idejében érkezett Despagneyhez, nem vonta magára a fiatal festő figyelmét. Csak néhány rövid üzenést adott neki, azután mindjárt kiküldötte a konyhába, azzal a parancscsal, hogy lehetőleg ritkán hagyja el működése színhelyét; ügyet sem vetett arra, hogy

a kis lány nem csunya, csak kissé tulpiros és tulszöke. Meglehetősen formátlan is volt a középfranciaországi parasztasszonyok viseletében, ebben a földszínű szűk ruhában, mely egy fűzi össze a testüket, mint valami csomagot. Hjah, a eszébe ötlött volna Maurice-nak: furcsa ruházatát mással helyettesíteni. De ő akkor nem is látta Niotteot.

Despagney akkor élvezte a dicsőség első gyönyöreit és ezekhez tartozott természetesen a bizonyos szép és ünnepelt asszonyokkal való foglalkozás.

És a kis Niotte ott élt konyhájában, szorgalmasan végezte munkáját és passzív alázatossággal tűrte fiatal ura szeszélyeit. Közbe-közbe nézegette az atelében függő képeket és még kíváncsiabban, lopva, a szép, suhogó ruhás asszonyokat, kik jöttek és mentek...

És ha azután magára maradt, a teendővel is elkészült: csöndesen kiült konyhájába és sirt, sokáig, sokáig.

Az első napon, amelyen megpillantotta Maurice-t, tömött, barna hajával, sötét bőrével, mely, fekete szemével és modora hanyag gráciájával: megszerette, szerelemmel a fiatalembert.

Niotte érkezése óta évek tűntek, egy párisi művész életének évei, melyek lezajlásuk közben oly rövideknek és gazdagoknak és gleményekkel telieknek tetszenek és miután lezajlottak: az emlékezetben — oly üreseknek... siváraknak...

Igy telt el 5 esztendő, 10 esztendő, 15 esztendő. Despagney festette neves kortársai arcképeit és a gyönyörök életét élte köre ismét asszonyaival. Ő érte rajongtak, az ő szerelmért vetélkedtek egymással, mindannyian: az ex-

Az elmondottak szerves összefüggésben vannak a betétek kérdésével. Már akkor kezdett a betétek kérdése aktuális lenni, mikor csak az üzletek korlátozásáról volt szó; mert hiszen elsősorban a vidék legitim klienteláját képező nép, melynek egyik fele betevő, másik része adós, a pénzüntézeteket olyanoknak képezi, mint a maga bő forrása kutját s mint utóbbinak víze kifogyhatatlan, úgy a pénzüntézetektől sem szabad kifogni a pénznek, bármilyen erősen meritenek is belőle. És itt a restrícióit már eleve is nagy körültekintéssel kellett kezelni, nehogy ezáltal a betevők gyanuja felébresztessék, vagy pedig a legjobb esetben kerülő úton a betétkönyvekből vétessék ki — mert hiszen ezen szükségleteket végeredményben is ki kellett elégíteni, akár kölcsön, akár betétek kivétele formájában.

A debreczeni pénzüntézetek legjobbjai elég jól kiállották a mult megpróbáltatásait: ami még előttük van, — az már a jövő. Gazdaság-életünk nagyobb fejlődésnek fog indulni, mint valaha. A béke most már biztosítva van, a pénz forrásai megnyílnak a tavaszon és azt hisszük, hogy elkezeleg a várva-várt boldogabb esztendő!

A harmadik vig est a Bikában.

Már öt óra előtt megtelt teljesen a Bika hatalmas díszterme előkelő közönséggel. Mire pedig a műsor kezdetét vette, nem volt egy talpalatnyi hely, sőt még a folyosókon is sokan álltak, kik már nem jutottak a terembe. Különböző ez a jelenség éppen nem szokatlan. A vig-esték iránt mindig olyan páratlanul, szépen szokott megnyilvánulni a közönség érdeklődése. És érthető, mert a publikum még sohasem csalatkozott, minden alkalommal művészies színvonalon álló, igazán kellemesen szórakoztató előadásban volt része.

centrikus fiatal divathölgyek, a szenális színésznők, a híres cocotteok.

... És e közben ott, az ősi Coudraieban lassan végezte feltartóztatatlan romboló munkáját az idő. A ház urnője meghalt, Maurice huga zárdába ment, bűtja a katonai pályára lépett és párbaj áldozata lett.

A szép, csöndes, árnyas Coudraie... Most a festő volt egyedüli tulajdonosa. Szeretette és vágyódással gondolt rá. Mint a legtöbb ember, ki sokat álmodozik, képzeletében gyakran foglalkozott a helylyel, ahol ez álmai először ébredtek. Mindig, amikor fullasztotta a párisi levegő, amikor undorral töltötték el őt a fényes nagy társaságok és a léha szerelmek, elfogta őt a vágy Coudraie után. «Ha elkészültem ezzel az átkozott arcképpel», gondolta olyankor, «rögtön elmegyek Coudraieba és ott maradok hat hónapig.»

De amikor elkészült az egyik arckép: sora került a másik... És 15 esztendő folyamán csak egyetlen egyszer volt Coudraieban: a mikor édes anyját temette...

És Niotte?

A festő szerencse-csillaga rá is árasztotta sugarait. Minden eselédleányból házvezetőnővé lett, mióta Maurice komornyikot fogadott.

Az évek, melyek barázdákat vontak Despagney finom arcába és meggyörnyesztették karcu alakját: keggelmesebben bántak el Niotte-al.

Pedig megváltozott ő is: alakja karcubá lett, arca halványabbá; finomodott izlése nyilvánult eljöttségében, modorában, egész lényét most bizonyos előkelőség hatotta át, — talán a lelkének csöndesen, hallgatagon eltűrt szenvedése tette őt ily vonzóvá. Mert a szegény, magányos Niotte még mindig szerette;

A tegnapi vig-est egyike volt a legjobbaknak. A műsor bő és változatos volt, az egyes számok előadói pedig csupa elismert kitünőségek. Veres Tóni zenekarának szép nyitányával vette kezdetét az élvezetes est.

Utána Lévai Farkas Pál, Czöbel Elza és Vajdafi József játszotték el a «Válás a bíró előtt» című egytelvonásos bohózatot, állandó jó kedvben és nevetésben tartva a közönséget. — Vajda Erzsike művészies zongorajátéka után lépett a pódiumra az általános közkeveltségnek örvendő kitünő subrette-primadonna, Batizfalvy Elza. Strausz Oszkár «Kis barátnő» című új operettéből énekelt vidám kuplékat olyan kedves közvetlenséggel, természetes bájjal, hogy a közönség alig tudott betelni a sok ráadásával és szünni nem akar ótapshivarral szólította újra és újra a népek elé a kitünő művésznőt.

Azután Kiss Béla énekelt egy pár szép dalt Jaszenovics István dr. zongora-kisérete mellett. Az énekszám mély hatást keltett. Kiss Bélának lágy lírai tenorhangja van és gyönyörűen érvényesült.

A «Férfi, vagy nő?» énekes jelenetet harogó kacaj kísérte; sokan tippeltek, hogy nő az előadó, míg végre kiszült, hogy férfi.

Gyurcsány Béla szemképrázató bűvész-mutatványa után ismét Batizfalvy Elza lépett a pódiumra. Zenekisérettel magyar népdalokat énekelt, hol szomorúan, szívhez szólóan, hol lelket felvidító frissességgel, kitérő jókedvvel, temperamentummal. Alig akart megszünni a tapsorkán, mely a bűvész művésznő előadása után felhangzott.

Lévai Farkas Pál «A tót baka» című magánjelenete élénk derűségben tartotta a közönséget.

Azután még egész serég remek énekszám következett. Elsősorban ki kell emelni Császár Máriaét, ki operatériákat énekelt olyan hangon mely egyenesen csodaszámba megy. Gyönyörű magas C-éi és trillái egészen elbűvölték a közönséget.

Lajthyagné Kitty és Csanády Irma énekszámai szintén nagy tetszésben részesültek és a

csöndes odaadással szerette urát és sok szerelmi kalandjairól tudva: folytonosan sajtott, vérzett a szíve.

Mult hónapban mégis visszatért Coudraieba Despagney. Végre megértették e határozatot az utolsó év élményei: a közöny, melyet tapasztaltak azokról részéről, kik hajdan felkapták őt és most újabban felmerülő tehetségeikkel foglalkozva, őt felejtették; hűtensége egy szeretőjének, kit ő jótéteményekkel halmozott el; néhány boulevard lap könyörtelenül, rosszakaró ironikus kritikái; a csusz egy könnyű rohama.

Coudraie, csöndes házával, elhanyagolt parkjával — ez a meghitt magány, melyben annyi emléke éledt: mindez ugyan nem gyógyíthatta a sebeket, melyeket szívében és önértetén ejtett az élet: de szenvedése enyhült, csillapodott. Szemtől szemben állva letűnt ifjusága árnyaival: eltűnődött az élet mély rejteljén s megértette, hogy nincs lény a világon, mely túlléphetné a számára kimért kört. Ő mindig szűknek érezte a maga körét: pedig e kör mégis nagyobb volt, mint sok másé.

Niotte kísérte őt a magányba. Egymás mellett éltek — csaknem egyedül egymással.

És itt, e magányban történt, hogy Despagney először észrevelte: hogy Niotte csinos. Szegény Niotte! Nem is gondolt ellentétlásra. Odaadta magát neki oly szűzen és oly szenvedélyesen, mint angyan 15 év előtt adta volna oda magát — ha ő csak akarta volna.

És hau jra Párisban lesznek? Hadd csálja meg őt — brutális nyíltsággal; hadd lökje el magától, ölje meg őt — ő mindent el fog tűrni panasz nélkül.

Niotte teljesítette rendeltetését. Niotte boldog.

Marcel Prévost.

hálás publikum: zajos tapssal honorálta őket. Sára: Károly kitünő kuplékat énekelt, Czöbel Elza pedig gy. nagyszerű táncos és énekes jelenetet adott elő nagy sikerrel. A jól sikerült angol tánctrió után a «Tündékirálynő» című fényes jelenet következett. Az estét Vajdafi József zárta be, ki mint Göre Gábor kelteit állandó derűtséget és jókedvet.

Ugy egytized 9 óra tájban távozott el az imponáns publikum egy nagyszerűen sikerült fényes est kellemes emlékeivel.

Ernosz.

Ujtörök forradalom.

A török kormány megbukott. Mahmud Sefket a nagyvezér. Drinápolyt nem adják át. Uj háboru előtt.

A hajdokló Törökország előkelői kimondták tegnap nagygyűlésükön, hogy kitörik a birodalom testéből a legszebb ékkövet, a második fővárost, a tradíciókkal megszentelt, a minden igezhitő mohamedán előtt szent és drága Drinápolyt. A nagy katasztrófa után ezzel az áldozattal akarta megszerezni az agy Kiamil Európa kegyes irlalmát, ezzel a gyászos, féjdalmas lemondással akarta megmenteni, ami körül agyarkodó ellenségek ólalkodtak már: az észiai Törökországot. Európa husz nemzetközi szerződésben garantálta az ottomán birodalom integritását s ugyanaz az Európa követelte az öncsenkítést. Ugy látszott, a porta hajlandó a kínos műtetre.

Huszonnégy óra telt el a diván határozata óta s enny. idő elég volt arra, hogy a hajdokló talpraálljon. Az ujtörökök biznak a birodalom erejében, megszállták a Dolma-bagcse palotáját. A minisztertanács épp a válaszjegyzék szövegén tanácskozott, de a forradalom széttepte a gyászos okmányt. A kilencvenhárom éves nagyvezér lemondott, utána Mahmud Sefket lett az ujtörökök hadügyminisztere, az ottomán hadsereg reorganizátora, Talaat bej a belügyminiszter, Izzed herceg a hadügyminiszter. S az új kormány első cselekedete a bátorság és önbizalom gesztusa volt. Az új belügyminiszter kijelentette, hogy a nemzet becsületét meg fogják védeni s a nemzeti becsület pedig: Drinápoly megtartása.

Európa, amely lekötötte magát a szövetségesek álláspontjához, új helyzet elé került ezzel. Békét akar a forradalom kormánya is; békét, hogy begyógyíthassa a támolygó, beteg ország verző sebeit. Drinápolyról nem akar lemondani, anut az új Ozmán és az új Plevna megvédett a nemzet számára, nem akarja diplomáciai árulással eladni. A forradalom kormánya minden valószínűség szerint vissza fogja utasítani a nagyhatalmak jegyzékét.

Csak kevés és szűkszavú táviratok számolnak be a nagy történelmi dráma lefolyásáról, de a forradalom eredménye bizonyítja, hogy a török nemzet akarja így ezt s nem egy kis párttűzredék Nagy, súlyos kérdés, hogy a nagyhatalmak tudnak-e számolni az új helyzettel s a jegyzék visszautasítása után nem következ-e a fegyverszünet felmondása, a szövet-

ségesek hadüzenete. És Csataldzásánál akkor újra megszólalnak az ágyúk, megkezdődik az ottomán élet-halálharc, a legszörnyűbb, a legvéresebb küzdelem, amit a história látott. Nagy kérdés, hogy Oroszország és az entente hatalmai megmaradnak-e eddigi semlegességükben, a rosszul számító diplomaták nem taszítják-e a vér tengerébe a mi békénket is.

Ma már azt hittük, hogy teljesen bizhatunk a monarchia békéjében is s a családok visszakapják katoná tagjaikat. Optimizmus fogta el országot. A reménykedéseknek vége. Akik eddig fegyverben állottak, ott maradnak őrhelyeiken és e sokat próbáltatott kettős monarchia új talán kegyelenebb kétségek előtt áll. A helyzet végzetesen komoly, a sors legvégzetesebb órái ezután zuhoghatnak ránk.

Színház.

Ma pénteken, B) bérletben:

LEÁNYVÁSÁR.

Operett.

Heti műsor:

Szombaton: Faun, vígjáték. C) bérlet
Vasárnap délután: Kedves Augusztin, operette. Mérsékelt helyárrakkal. Bérletszűnés.
Este: Himfi dalai, vígjáték. Ujdonság.
Hétfőn: Faun, játék. A) bérlet.

Az „Elvált asszony» reprise. Tegnap este játszották ebben a saisonban először Fall Leónak legszebb zenéjű operettjét, az „Elvált asszonyt». A felújítás nagyon helyén való volt. Az idei silány operette-termelés, az egy Évét kivéve, nem tudta a közönség állandó érdeklődését és tetszését megnyerni. Ilyen körülmények között szívesen láttuk viszont a bár régebbi és sokszor előadott, de szép zenéjű darabot. A színészek kedvvel és nagyon jól játszottak. Eközben játszott, gyönyörűen énekelt, minden tekintetben kiváló volt. Különben a művésznőnek ez egyik legjobb és leghíresebb szerepe. Kassay, Lévai Farkas, Székely nagyszerűt produkáltak sokszor fakasztották élénk derűsre a közönséget. Tordai Erzszi kisebb szerepében nagyon kedves volt. Vámos Gizi, Szabó Gyula és Solti Ernő epizód szerepeikben nagyon jól megállották a helyüket. A rendezés jó és a második felvonás díszlete nagyon szép volt. A zenekart ügyesen vezette Mártonfalvy György. A felújítást a közönség szívesen fogadta és a szereplőket többször szólította a lámpák elé. Az előadást végig nézte Polgár Károly is, a pozsonyi színház direktora is, ki tagok szerződésének céljából, dözték Debreczenben.

SZÍNHÁZI HIREK.

Batizfalvy Elza vendégszereplése. A Király színház volt kedvenc primadonnája, Batizfalvy Elza mae ste szerepel a «Leányvásár» operett Bessys zerepében. A kiváló operett-diva bőséges egyéniségével és színpad, tudásával már a ma délelőtti tartott főpróbán zajos sikert aratott, mégpedig az elismerést tapssal honorálók a művésznő partnerei voltak, akiket Batizfalvy Elza megkapó és vonzó játéka meghódított. A művésznő mai egyetlen fellépése inánt a közönség nagy érdeklődéssel viseltetik. Kivüle Zilahyné S. Vilma, Falussi, Kormos, Kassai, Székely játszanak jelentékenyebb szerepeket.

Faun. A Nemzeti Színház szenzációs sikert aratott vígjáték-ujdonsága, a Faun holnap kerül bemutatásra. Az irodalmi értékben magas nívón álló kiváló vígjátékra szorgalmasan készült a színtársulat drámai személyzete. A próbákból ítélve, előreláthatóan a debreczeni színpadon is nagy sikert fog aratni a Faun. A cím szerepet Bérczi Ernő játsza. Kivüle Vajda Ilonka, H. Serfözy Etel, Pető Pál és Szilágyi Ernő jutottak nagyobb szerepekhez.

Vasárnap délután. Vasárnap délután 3 órai kezdettel, mérsékelt helyárrakkal Fall Leó pompás operett-ujdonsága, a «Kedves Augusztin» kerül színre elsőrendű szereposztással. A szép zenéjű és mulattat őmeséjű operettben Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Falussi, Kassai, Szabó Gyula, Lévai játszanak vezető szerepeket. Jegyeket a színházi pénztár az előadásra előre árusít.

„APOLLO“

mozgó színház.

Piacz- és Miklós-utca sarok.

Igazgató: Deési Alfréd.

Folytonos bemenet! Telefon 762.

Ma este új műsor!
Lill Beck a legszebb remek színésznő fellépésével:

A fekete álarca.

Dráma 3 felvonásban.

Az uszó vár.

színmű 1 felvonásban.

És több vígjáték, bohózat és természetes kép a 2 órás műsor keretében!

Holnap nagy gyermekelőadás.

A Petőfi-dalkör

dalestélye.

A Petőfi-dalkör nagyszerű mulatságai ismét szaporodni fognak a szezonban egygyel: február 2-ikén, vasárnap tartja a dalkör zártkörű táncestélyét a Royalban a március 15-iki alap javára.

Az estély pontban 8 órakor kezdődik és biztosan a késő éjjeli, vagy talán a hajnali órákban fog véget érni; no mert a Petőfi-dalkör mulatsága híresek hamisítatlan, magyaros jókedvűköl.

Az est fényes sikerét garantálja az illusztris vezetőség, amely a következőket sorolhatja fel tagjai között: Szávay Gyula, elnök. Koncz Ákos, I. alelnök. Darvas Béla, II. alelnök. Dr. Hódy Béla, ügyész. Boruss Mihály, titkár. Ilj. Ganovszky L., pénztárnok. Pásztor György, gazda. Pálfi Lajos, karmester. Dózsa György, pénztári ellenőr. Jánki Béla, h. gazda. Sarkadi Mihály, I. jegyző. Hatvani József, II. jegyző. Pásztor György, táncrendező. Kelemen Imre, zászlótartó. Ulrich Jenő, számvizsgáló. H. Sinay Gyula, számvizsgáló. Horváth Gyula, számvizsgáló.

Belépti díj: 1 személyre 2 K, melyhez egy csésze tea jár. A dalkör alapító-, rendező és pártoló tagjai saját személyük után, az 1913. évi tagsági jegy felmutatása mellett, a rendező belépő díjnak a felét fizetik. Jegyek csakis

a meghívó felmutatása ellenében kaphatók: Ilj. Ganovszky Lajos kereskedő s egyleti pénztárnok Csapó-utca 18., Márton Gyula kereskedő Piacz- és Simonffy-utca sarok (Városi bérpalota), Vitéz Sándor kötszerész Piacz-utca (Alföldi Takarékpénztár palotája), Varjassy Gyula kosárkötő üzletében Piacz-utca és este a pénztárnál. Tagsági belépéseket a pénztár elfogad. Felülvezetések a hazafias célra köszönettel fogadottnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Az estély műsora a következő:

1. Nyitány. Rác Károly és fiainak zenekara által
2. Dalsokor. Lányi Ernőtől. Éneklő a dalkör.
3. Költemények. Jánosi Zoltántól.
4. Népdalok. Éneklő Stojanovics, a belgrádi Király-színház volt baritonistája. Zongorán kíséri Jaszenovics István ur.
5. Rég veri már a magyart a teremő. Lányi Ernőtől. Szövegét írta Petőfi Sándor. — Éneklő a dalkör.
6. Fehér az én rózsám. Férfikarra írta Lányi Ernő. Éneklő a dalkör.

A műsor számának csendben meghallgatását kéri az elnökség. A műsor befejezése után tea-felhasználás, utána tombolajáték. Tánc közben szarantun- és konletti-csata lesz. Ételtől ési tából a vendégios gondoskodik.

HIREK.

Pallós.

Egy nagyvállalkozó cég gyalázatos megszeroppanása tönkretette sok kis ekszisztenciának a jövőjét. Mint gátat átszakító folyam végighömpölygött falvakon, szántóterületeken behatolt a padlásra, a pincébe, butorokat vitt magával, elzárt szekrények titkait hordotta magával szennyes felszínén, mindent ami emberélet alatt elrejtőzik, előkerült egy kvalifikálatlan ember piszkos panamája folytán. Ami nyomában jár: öngyilkosság, reszkető gesztusok, melyekből kéri a faji eredet, szaglászó titkos rendőrök, asszonyok örült sikolya, ekszisztenciák pusztulása, a nagy tömegek törlőhánása és az okosok megjegyzése — nem megmondtuk, ugy-e, nyilvánvaló volt? Igen, nyilvánvaló volt.

Az árvíz mindenkit megrémít és porére vetkőzteti, amit a plasztron addig eltakart. A bűncsre sujtson az Istentől eredő igazságszolgáltatás, de nem az emberi káröröm. Pallós Ignác nem azért érdemel fogházat, mert két orosz telivér hordozta hintóját az Andrássy-uton, páholyban szundikált az Operában, képeket vásárolt a tárlatokon és a felesége brillians diadémmal tündökölt szöke hajával a Vigadó koncertjein. A közfelháborodás, amely gyilkos nyilatkat szór az előkelő lakás felé, ahonnan detektívek vitték el a tolvaj vállalkozót, nem a porrá lett műfők, a meghamisított részvények miatt követel szigorú megtorlást: a sér fáj, amit a francia Humbertné magyar férfit mása sétakocsizás közben rétreccsentelt.

Pallós Ignác nagyvállalkozó, vasutépítő bányadulajdonos iskolékat nem járt, a matérjéhez semmi fogékonysága, mégis milliókat játszott el örült hazárdjátékon, hogy tönkretegye egy szegény és megsanyargatott ország reputációját a külföld előtt.

— **A főszámvevőhelyettes kérelme.** Kondor Kálmán főszámvevőhelyettes, aki a főszámvevői állás behelyettesítésénél már kétszer részesült méltatlan mellőzésben, arra tekintettel, hogy a valóságban már 14 év óta tölti be a főszámvevői állást, folyamodott a törvényhatósági bizottsághoz, hogy a VIII. fizetési osztály III. fokozatából az I. fokozatba helyezze át. A méltányos kérelem teljesítése akadályba nem ütközik; a tanács a kérelmet kiadta véleményezés végett a jog- és pénzügyi bizottságnak.

— **Az egyetem helye.** Az egyetem részére felajánlott nagyterületen nemsokára megkezdődik az építkezés. A városi tanács utasította az erdőmestert, hogy az építkezésre kijelölt területen levő fákat végassa ki és e célra 500 korona előleget utalványozott ki részére.

— **A Csokonai-kör felolvasó ülése.** A Csokonai-kör 1913. évi január 25-én, szombaton délután 5 órakor a Royal-szálló dísztermében felolvasó ülést tart. A felolvasó ülés műsora a következő: 1. Esztetikai közözség. Irta és felolvassa: dr. Mitrovics Gyula, a Csokonai-kör választ. tagja. 2. Költmények. Irta és felolvassa: Oláh Gábor, a Csokonai-kör választ. tagja. 3. Apró regények. Elbeszélés; irta és felolvassa: Szathmáry Zoltán, a Csokonai-kör tagja. 4. Újabb költmények. Irta és felolvassa: Szávay Gyula, a Csokonai-kör főtíkára.

— **Balla Károly — főgépész.** A vízműhöz szervezett főgépész állásra a városi tanács Balla Károlyt választotta meg, aki a próbaév letelte után végleges lesz állásában; miután azonban a meghatározott életkoron túl van, köztelen állása elfoglalása előtt nyilatkozatot adni, hogy nyugdíjra nem tart igényt. Az új főgépész a jövő hónap folyamán tartozik állását elfoglalni.

— **A tartalékosokat nem bocsátják haza.** A «Budapesti Tudósító» jelenti: Némely bécsi lap azt újságolja, hogy a határszolgálatra rendelt csapatok egy részét visszahívják. Ez a híresztelés, mint a «Budapesti Tudósító» illetékes helyen értesül, nem felel meg a valóságnak s arra vezethető vissza, hogy egyes indokolt esetekben egyesek hazabocsáttatnak.

— **A szorgalmas művész.** Szintársulatunk kedvelt és szimpatikus tagja, Lévai Farkas Pál kétségkívül a legszorgalmasabb művészember Debreczenben. A tegnapi napon például valószínű rekordot teremtett a szereplés terén. — Délután a Bikában játszott kétféle szerepben is, este a színházban működött, mint törvényszéki szavazó bírósági elnök, tíz órakor már a Royal-orfeumban konferált és fáradozott a siker érdekében. Ez a nem mindennapi jelenség érdekes arra, hogy külön kiemeljük, ilyen ambíciózus, törekvő művészünk bizonyára nincs sok.

— **Kétszáz ember katasztrófája.** Moszkvából jelentik, hogy megrendítő szerencsétlenség történt a minap Alexandrov mellett egy faluban. Régi szokásuk a falu lakosainak, hogy télen a falu melletti nagy jégén öklöző-verseket rendeznek. Az idén is nagy ünnepséget csaptak és egyszerre hat pár állt ki egymással szemben. A küzdelem annyira elfajult, hogy közben holtan rogytak össze ellenfeleik csapásaitól. Nagy riadalom támadt és az egész falu a jégre tódult. A nem éppen vastag jégkéreg ám nem bírta el a terhet, leszakadt és mintegy kétszáz ember a víz alá került. A szerencsétlenek megfulladtak.

— **A Magyar Király-kávéházban** ma és a következő napokon Budapest legjobb hölgyzenekara muzsikál Fehérváry Margit vezetése alatt. Puskás Otilia cimbalom szólása közreműködésével. B. párfogást kér Haussner Károly karmester, Erős Jakab kávé.

— **Alknek két szívkét van.** A Pennsylvánia államban (Amerika) levő Eastonban arra a különös felfedezésre jutott dr. Morganstern James orvos, hogy egy anyának és három gyermekének két-két szívkét van. A meglepő felfedezésre akkor jutott az orvos, amikor az egyik gyermek megbetegedett és a szívműködését akarta megvizsgálni. A szívműködést vizsgálva feltűnt, hogy kettős szívdobogást hall, majd amikor tüzetesebben megvizsgálta a kis páciens, kiderült, hogy a gyermeknek szíve van a jobb oldalán is, a balon is. Mind a két szív szabályosan működik. Később a másik két gyermeket és az anyját is megvizsgálta és nem csekély meglepetésére azt találta, hogy ezeknek is két szívkét van. Perkinsné a neve a kétszívkét aszszonynak s gyermekei tizenhárom, tizenegy és négy évesek. Az orvos az esetről értesítette a kollégáit, akik alapos vizsgálat alá vették a családot és ők is ugyanazon eredményre jutottak.

— **A Nemzeti kávéházban** minden este egy elsőrendű Női-zenekar Nemény Jenő karmester vezetése mellett hangversenyezik.

Öngyilkos huszárkáplár.

Sziven lőtte magát egy hetes-husár.

Ma reggel a nagyváradi hetes huszárok kaszárnyájában öngyilkos lett egy huszárkáplár, szép, dahiás természetű debreczeni fiú.

Étsy Antal legény a múlt év októberében szolgált le katonai éveit a nagyváradi hetes huszároknál. Mint káplár hagyta ott a katonaságot s mielőtt hazaérkezett Debreczenbe, mind jért megtartotta esküvőjét menyasszonyával, aki hűségesen kivárta, amíg Étsy Antal leszolgált a katonáéveit.

Azonban a mézesetek boldogságát megzavarta egy behívó, melyet kiszabadulása után alig kéthónap múlva kapott a férj. Étsyt nagyon kedvetlenül tette, hogy három év után ismét magára kell öltönie az angyalbőrt, de különösen az tette buskomorrá, hogy el kell hagynia fiatal feleségét.

A behívónak azonban engedelmessékedni kellett. Étsy be is vonult az ezredéhez. Azonban nem volt többé a régi jó katona. Kedvetlenül végezte a gyakorlatokat, látszott rajta, hogy nincs kedvére a katonáélet.

Tegnap aztán egy revolverlövéllyel szabadította meg magát a szegény huszár a kaszárnyaélet gyötrelmeitől. Korán reggel kilopódkozott a hálóteremből és lement az udvarra. A 3-as számú ismételő előtt nagy szolgálati revolverével sziven lőtte magát. Az istállóból segítségére siettek Étsy Antalnak, orvost is hívtak, a szerencsétlen katonán azonban már nem lehetett segíteni.

Megállapítható, hogy Étsy maga sohasem panaszkodott, hogy a kaszárnyában rosszul bánnak vele, aminthogy nem is bántak vele rosszul.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:
Darabos-utca 7. Sz.

Legújabb.

Saját tudósítónktól.

Forradalom Konstantinápolyban.

Konstantinápolyból jelentik: Enver bej és Dschami bej mintegy 300 szofta élén lármás tüntetést rendezett a porta előtt. A tüntetők a minisztertanács tartama alatt benyomultak a porta udvarára és követelték a kormány visszalépését.

A kormányt elkergették.

Berlinből jelentik: Az itteni „Lokalanzeiger“ és a „Frankfurter Zeitung“ egybehangzóan jelentik Konstantinápolyból, hogy az ifju-törökök forradalmi bizottsága megszállotta a magas Portát. A kormányt elkergették.

Uj-török kormány.

Konstantinápolyból jelentik: A Kiamil-kabinet benyújtotta lemondását a melyet már el is fogadtak. Nagyvezérré Mahmud Sefketet, belügyminiszterré Talaat bejt, hadügyminiszterré Izzet pasát nevezték ki. A porta előtt három óra óta hazafias tüntetések folynak. Enver bej ezredest a szultántól való visszaérkezésekor lelkesedéssel üdvözölték.

A hadsereg a forradalom mellett.

Berlinből jelentik: Az itteni török kolónia egyik előkelősége azt a hirt kapta Enver bejtől, hogy a Csataldzsánál levő török tiszték nem akarják a békét s el vannak rá szánva, hogy a konstantinápolyi árulók ellen vezetik a hadsereget.

Folytatják a londoni tanácskozást.

Londonból jelentik: A békekonzferenciát folytatni fogják és a legközelebbi ülést vagy Grei Edvard, mit a konferencia tiszteletbeli elnöke, vagy Sesid pasa fogja összehívni, akin az elnöklés sora van a legközelebbi ülésben.

A nagyköveti értekezlet.

Bécsből jelentik: A londoni nagyköveti értekezlet, amely tegnap kedvező auspiciómok közt Albánia körülhatárolásának kérdésével foglalkozott, szombatig elnapolta üléseit. Ezt a megszakítást Grey Edvardnak parlamenti elfoglaltsága tette szükségessé.

A volt miniszterek fogságban.

Konstantinápolyból jelentik: Kiamil pasa volt nagyvezért és kabinetjének tagjait házaikban őrzik.

Ingtatlanok forgalma.

Ungvári Andor és Kecskés Géza veszik Szoboszlai Ferencz és neje Kiss Zsuzsánna 138 négyszögöl újföldjét 1200 koronaért.

Kenyeres Károly veszi Borbély János 30 hold 600 négyszögöl Szepesi birtokát 55,200 koronaért

Vas Imre veszi Molnár Juliánna egytizenhatod rész Cserei kaszálló illetőségét 1100 koronaért.

Forró Sándor és neje Szabó Juliánna veszik Szabó Sándorné és társai 1 hold 169 négyszögöl bányi kaszállóját 2800 koronaért.

Mike János és neje Óri Zsuzsabet veszik Mike Ferenczné Bányai Mária Mester- utca 27 számú házáat 22000 koronaért.

Debreczen város veszi Gombos Sándor Csapó-utca 91. számú házáat 19000 koronaért.

CSARNOK

A nevelő.

Regény.

(29.)

— Kérem Mari kisasszonyt, legyen szives, ide jönni, szólja a belépő inashoz.

— Mit akarsz vele? tudakolá Stehling.

— Mindjárt meglátod, felelt Wallrott tanár, és aztán egy szót sem szölt többet, míg csak Mariska a szobába nem lépett.

— Gyer ide, Mariska! Hogy megnőtt ez a leány! Mondd csak, de egész őszintén: akarsz-e a Beyfuss báró felesége lenni?

— Még ha aranyból volna sem

— Őszintén, egész őszintén?

— Inkább meghalnék!

— Mindjárt gondoltam; az nem neked való férj. Most azonban felelj egy másik kérdésre: hát Mohr doktorhoz hozzá mennél-e? Mariska azt hitte, a föld alá kell sülyednie; Stehling és Stehlingné pedig bámulva tekintettek egymásra.

— Nos, felelsz mindjárt? kérdé a tanár türelmetlenül

Mariska pirulva int fejével, hogy igen.

— Érthető feleletet akarok.

— Igen, igen; csak hozzá és senki más-hoz a világon!

— Így ni, most jól van. Most pedig jöjj ide; most majd megverekszünk ezekkel az öregekkel és meglátjuk, ki lesz az erősebb. Én ugyanis mint kérő jövök, barátom, Mohr doktor nevében Nincs ugyan semmije, az igaz, de talpig ember! Ha csak pénzről van szó, azt csinál, amennyit akartok. Ma egy orosz hercegnő orrát engedtem át neki, ez ötezer forintot hoz; holnap egy füjet kap tőlem; aztán egy pár lábat, kart vagy fejet vághat le: az mind jól jövedelmez. Nem kell aggódnotok miatta. Aztán meg, mond csak Stehling, kell neked pénzre nézned? Az az ember a tehetségét, tudományát, jövőjét teszi a fontra. Itt állok mint kérő, most aztán próbájj nemet mondani;

— Teljes szívből mondok igent.

Midőn reá került a sor, Stehlingné sem modott nemet. A tanár beszéde a levágott lábokról meg kezéről egészen beteggétette; nem akart okot szolgáltatni a jövőbeli hasonló kilátások ismétlésére.

— Nos, meg vagy most már velem elégedve? kérdé a tanár a túlboldok leánykától.

— És mi lesz a jutalom?

Mariska szótlan elragadtatással repül a tanár nyakába és addig csókolta, míg csak a lélekzete ki nem fogyott az öreg urnak.

(Vége)

A szerkesztésért felelős Voith György.

Az ORIENT szálloda

BUDAPEST,

VII., Rákóczy-ut 42. szám.

teljesen ujonnan berendezett 85 szobával a város központjában. Villanyos világítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb.

Szives pártfogást kér a tulajdonos.

Vezető: **Schlothauer Ferenc.**

Egy okos fej

elsajátítja azon vísmányokat, melyeket a tápszerkémia a háztasszonyt meg ajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. éleztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejfel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek esontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillinokra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és eréme vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 3-8 jó vanillin-csövek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyenes.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

UJ DEBRECZEN

Január 15-én

uj előfizetési időszak nyílik. Felkérjük hazafias olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból terjesztésük ismerőseik körében az „Uj Debreczen“-t. Szerezzenek minél több uj előfizetőt, hogy annál szélesebb körben terjeszthesük a nemzeti és demokratikus eszméket. Aki az „Uj Debreczen“-re tiz előfizetőt gyűjt egész évre, annak állandóan ingyen küldjük lapunkat.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése

Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be

„Huzott drótszállal,

kb. 75% áram megtakarítás

Törhetetlen!

Magyar

Siemens - Schuckert - Művek

Budapest, VI. Teréz-körut 36"

Kapható:

Molnár Testvérek-vel.

DEBRECZEN, Egyház-tér 2.

MAGYAR-HORVAT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Ca-telnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen esatlakosában közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, Ugyazint Venezia-ban és Anconában az olasz vonatokkal esatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hálófülkékkel, kütünő étteremmel és a kényelmes és kellelmes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi menetjegyi iroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodái

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legujabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jóállással csak kor. 2-50, 2 óra kor. 4-80, 5 óra kor. 11-30. Egy legujabb fazonu párizsi aranyozott lánc 50 fillér, — lánc kor. 1-25.

Kockázat kizárva. Nem tetszőért a pénz vissza.

Utánvét mellett szállit az óra áruház:

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelsgasse 782-5-8

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, falragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készítettnek.
Szedőgép. Telefon 412.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad felvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetésekét kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, női öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Ádám órás és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanot órajavítások legolcsóbban eszközöltetnek.

Egy tisztességes szorgalmas magányos nő felvétetik tanyára baromfi tenyésztésre. Cim a kiadóban

Czimbalom Sunda-féle pedálos eladó. Czím a kiadóban.

Házasság.

HÁZASSÁG céljából megismerkedne ősnemes családból származó, középkori, magasabb képzettségű, biztos jövdelemmel bíró uriember idősebb vagyonos hölgygyel. Levél „Egyetértés: boldogság” cím alatt, kiad. ba. Lapban jelzendő!

Levelezés.

KETTECSKÉN jeligére levél ment a kívánt helyre. Kérem á venni.

HAZASSÁGBAN csalódott, férjétől elhanyagolt urinőt kedélyesen elszóraztatna modern uriember. Levelet „Modern” jeligére kérek a kiadóba.

ALACSONY, mollett független urinővel megismerkedne 40 éves uriember. Levelet „Csak kettesben” jeligére kér e lap kiadóhivatalába.

JÓ MEGJELENÉSÜ középkori urinőt ki volna hajlandó 120 koronával kisegíteni, pénzt időt meghatározva vissza fizetem. Jelige: „Oh te vén tyúk” kérem e lapban közölni.

HÖLGYEK, kik bármely oknál fogva sürgősen férjhez menni óhajtanak, küldjék be ajánlatukat „Jövöm érdekében” cím alatt e lap kiadóhivatalába. Levelekhöz bélyeg csatolandó továbbíthatás céljából.

Első óragyár HANS KONRÁD.

Cs. és kir. udv. szállító Brux No. 213 (Csehország) csakis megbízható órák küld 3 évi irasbeli jótállás mellett Roskopf rendszerű patent óra nickel-lánceal, független gélékkal és börtokkal **K 420** Svájci eredetű Roskopf rendszerű patent óra **K 420** Regisztrált „Adler” Roskopf nickel anker remontoir óra **K 7** Mikkel remontoir óra „Fantasie” **K 750** Ezüst remontoir óra „Gloria mü” nyitott **K 840** Ugyanaz kettős fedéllel **K 1250**

Verseny-, ébresztő- és faliórák

Nr. 3946 versenyébresztő amerikai rendszer szerint, minden fekvésben jár, pontosan szabályozva és reparálva darabonként **K 290** 3 dr. **K 8** éjjel világító számlappal **K 330** 3 drb. **K 9**. Dupla harang ébresztő **K 3.80** éjjel világító **K 4.20** Konyháóra (gömbölyű) **K 3.20** Kakuk óra **K 7.50, 8.50** és feljebb. Toronyharang ébresztő **K 7.80** éjjelvilágító **K 8.40** Ingaóra **K 8.50 — 10.8** és feljebb. Nincs rizikó kicserélés megengedve vagy pénz vissza. Szétküldés közvetlen magánosoknak utánvétellel.

vagy előzetes fizetés mellett, Főkatalogus 400 ábrával kérésre mindenkinek ingyen és bérmentve.

Küldés utánvétellel, vagy előrefizetés mellett! Nincs kockázat! Kicserélés megengedve vagy pénz vissza!

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, aki asztma, tüdő- és égető tuberkulózis, tüdőcsucshurut, tüdővész, makuláris köhögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen egy könyvet képekkel Guttman dr. orvostól a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható a tüdőbaj?** Azonkívül egy próbacsomagot kitűnő diétikus teáinkból. Ezek magasztalják, akik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő diétikumot tüdőbaj, tuberkulózis (tüdővész), asztma, krónikus gége- és gégehurut ellen rendelték és magasztalták. A tea nem tikos szer, Lisber-féle növényekből készült a melyeket császári rendeletre szabadforgalomba bocsátottak. Ara nem tikos szer, Lisber-féle növényekből készült minden rizikó nélkül alkalmas adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit felvilágosíthatunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával teljesen ingyen és bérmentesen. Tessék levelezni lapot írni Puhlmann & Co címre Berlin, 901. Müggelstrasse 25.

Grand HOTEL ESPLANADE SZÁLLODA Nagy Budapest, III. Zsigmond-utca 38-40. Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

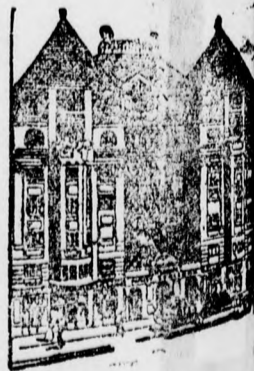
A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült hat emeletes szálloda pazar fényvel berendezett **250 szobával.** Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, Liftek, külön olvasó-, tárgyaló-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.

Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas.

Penziórendszer is. Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak. Uri és női fodrász a házban.

A vonatokhoz saját autojáratok. Szíves pártfogást kér **Pallai Miksa,** igazgató tulajdonos.

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi-görccsér-harisnyák, egyenestartók, testgyógyászati, gépek műlátak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas felszerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízhatóbb minőségben csakis

Alapított 1856. Telefon 958.

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. cégénél

Budapest, V., Kossuth Lajos-utca 6. szám szerkesztők be. Most jelent meg legújabb képes árjegyzékét kívánára bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában, Debrecen, Darabos-utca 7. Typograph szedőgépén szedve.

Hirdetések

jutányosan felvétetnek a kiadóban.

Darabos-utca 7. szám.